

De correspondentie tussen de Edese Vos en de gemeente Ede over de blafbrieff van advocatenkantoor Dirkzwager

18 september 2023

Geachte heer Groen (cc Arnold Versteeg, communicatie, Nando Eskes),

Vrijdag had onze redactie het dubieuze genoeg om namens de gemeente Ede een blafbrieff van advocatenkantoor Dirkzwager te ontvangen met daarin diverse verwijten en juridische dreigementen, alsook de nodige aanwijzingen hoe wij als lokale journalisten ons werk zouden moeten doen.

Wij hebben hier de volgende vragen over:

1. Wie in uw organisatie heeft besloten een advocatenkantoor op ons journalistieke medium te zetten?
2. Waarom is hierover niet eerst contact opgenomen met onze redactie of uitgever?
3. Het eerst checken van de feiten en het waar nodig toepassen van wederhoor is in ons vak een belangrijk uitgangspunt. Waarom heeft de gemeente Ede dit niet ook toegepast, alvorens tot zo'n zwaar middel over te gaan?
4. Is deze onnodig agressieve en escalerende aanpak echt de manier waarop de gemeente Ede zich wil verhouden met de plaatselijke pers? Waarom wel of niet?
5. Ben u ervan op de hoogte dat de vrijheid van pers en meningsuiting stevig verankerd is in onze grondwet en dat van de gemeentelijke overheid mag worden verwacht dat deze rechten niet alleen worden gerespecteerd, maar ook actief beschermd, zodat lokale journalisten in vrijheid en zonder intimidatie hun werk kunnen doen?
6. Wat zijn de kosten van deze juridische actie geweest voor de gemeente, en dus voor de gemeenschap?
7. Realiseert de gemeente Ede zich dat juridische intimidatie van journalisten de warme belangstelling heeft van landelijke rechtenorganisaties zoals PersVeilig én het ministerie?

Wij verwachten op deze vragen een transparant antwoord. De Edese Vos hecht aan een open en eerlijke relatie met de plaatselijke overheid, waarin eventuele ongemakken of verschillen van inzicht in de directe lijn worden besproken en opgelost. Dat is hier aantoonbaar niet gebeurd.

Met vriendelijke groet,

Nando Eskes, uitgever
Marc van der Woude, hoofdredactie

18 september 2023

Beste meneer Eskes en meneer Van der Woude,

In overleg met de gemeentesecretaris beantwoord ik uw mail. Zoals mijn collega in de mail dd 8 september al heeft vinden we het niet correct als onze medewerkers met naam genoemd worden in artikelen als dat niet van belang is voor het artikel zelf. Wij hebben dat dus al eerder gevraagd en aangegeven.

Als verantwoordelijke voor de medewerkers van de gemeente Ede voelde de gemeentesecretaris zich, als goed werkgever, genoodzaakt op deze wijze u nogmaals te vragen de namen te

verwijderen. Dank dat u aan dit verzoek gehoor hebt gegeven. Wat ons betreft is hiermee deze zaak ook afgedaan.

Wij begrijpen echter uit uw vragen aan de gemeentesecretaris, onze advocaat en medewerkers van de afdeling communicatie dat dit voor u niet het geval is.

In uw eerdere mail gaf u echter aan met de gemeente Ede geen loopgravenoorlog te willen beginnen en vroeg u een persoonlijk gesprek met elkaar in te plannen. Daar kunnen wij ons uiteraard in vinden. Vanzelfsprekend staan wij open voor een informeel gesprek om deze kwestie met elkaar te bespreken en af te sluiten. Als u daar nog steeds voor open staat horen wij het graag, dan plannen wij een afspraak in. Het gesprek zal dan plaatsvinden met onze gemeentesecretaris de heer Groen en mijzelf.

Vriendelijke groet,

Patricia Nep
Woordvoerder gemeente Ede

19 september 2023

Beste mevrouw Nep,

Dank voor uw e-mail.

Allereerst twee correcties op twee aannames/stellingen die u doet in uw uitnodiging:

1) ik heb in mijn reactie (van vrijdag 15 september 2023 19:52 aan dhr. Jansen) niet gesproken over het beginnen van een loopgravenoorlog en al helemaal niet door de Edese Vos. Zulks stelt u wel met uw samenvatting: "gaf u echter aan met de gemeente Ede geen loopgravenoorlog te willen beginnen".

Wat ik schreef is: "Geen van beide partijen is gebaat bij een loopgravenoorlog."

Als we het daar ("Geen van beide partijen is gebaat bij een loopgravenoorlog") over eens zijn, dan is een gesprek onzes inziens zinvol.

Over dat gesprek heb ik twee opmerkingen/vragen:

Waar zit het verschil voor u in tussen een 'formeel' en een 'informeel' gesprek?

Afhankelijk van de uitkomst van het gesprek zullen we de afweging maken om 'de kwestie' af te sluiten. Ik ga ervan uit dat de vragen die mijn collega in onderstaande mail stelt, en de vragen die ik stel in mijn reactie aan dhr. Jansen (Dirkzwager) van vrijdag 15 september 2023 19:52, afdoende beantwoord worden.

2) De Edese Vos heeft geen gehoor gegeven 'aan dit verzoek', waarbij u refereert aan de brief van de advocaat (uw 'nogmaals' vraag).

Nee, de EV heeft het eerdere verzoek besproken en de conclusie was dat het een in dit geval triviale kwestie was.

Dat wil niet zeggen dat we een andere keer geen namen zullen noemen, waar dat journalistiek van belang zal zijn (dat is dan ter onzer beoordeling).

Natuurlijk zie ik een bepaalde insteek van de gemeentesecretaris met betrekking tot het zijn van goed werkgever. We begrijpen dat hier een botsing kan plaats vinden ten opzichte van de grondwettelijk verankerde waarden van persvrijheid en meningsuiting. Dat is een relevant gebied om te bespreken.

Ondertussen publiceren we over dit voorval op de Edese Vos:
<https://edesevos.nl/de-edese-vos-en-de-code-voor-de-journalistiek/>
<https://edesevos.nl/gemeente-edo-intimideert-en-bedreigt-lokale-journalisten/>

Er lijkt ons genoeg reden om een gesprek aan te gaan. Daarin stemmen we toe, zonder dat we ons vooraf beperkt weten of gebonden voelen door bepaalde formuleringen in uw uitnodiging.

Met vriendelijke groet,

Nando Eskes

19 september 2023

In aanvulling op de mail van Nando:

Van René Groen verwachten we sowieso een adequate schriftelijke reactie ('on the record') op de 7 vragen die zijn gesteld. Dit staat wat ons betreft los van een eventueel gesprek.

Marc

19 september 2023

Beste meneer Eskes en meneer Van der Woude,

Volgens mij zijn we het met elkaar eens over de formulering met betrekking tot de loopgravenoorlog.

Echter, het gesprek is zoals gezegd wat ons betreft bedoeld om deze zaak met elkaar af te ronden en af te sluiten.

Dat betekent dat we niet nog allerlei losse vragen hierover gaan beantwoorden.

Het is voor ons of een afrondend gesprek waarbij we van beide kanten ervaringen en overwegingen kunnen delen, of een reeks beantwoording van vragen per mail.

Kan ik het gesprek laten plannen?

Vriendelijke groet,

Patricia Nep

19 september 2023

Beste mevrouw Nep, heer Groen,

We verwachten sowieso een adequate schriftelijke reactie ('on the record') op de 7 vragen die zijn gesteld aan dhr. Groen.

Dit staat wat ons betreft los van een eventueel gesprek. Het een sluit het ander niet uit, en we zijn ook benieuwd naar de reden(en) waarom u die uitsluiting wel aanbrengt.

Met vriendelijke groet,

Nando Eskes

19 september 2023

Beste heren,

Zoals jullie hebben gezien zijn vraag 1 en 2 reeds beantwoord in de eerdere mail. De overige vragen vinden wij gezien de gekozen (ingekleurde) formuleringen juist leiden tot het vergroten van de loopgraven, terwijl het gesprek bedoeld is om die te vermijden en verminderen. Dat is voor ons de reden.

Dus ik verwijs graag terug naar mijn eerdere mail.

Vriendelijke groet,

Patricia Nep

19 september 2023

Beste Patricia, René,

De 'ingekleurde formuleringen'. Daar kom ik zo op terug.

Eerst even over de loopgraven, het volgens u 'vergroten' daarvan. De Edese Vos zit niet in een loopgraaf, ik hoop de gemeente Ede ook niet? Als we het daar over eens zijn, stel ik voor dit woord niet meer te gebruiken. Het kan alleen maar meer misverstanden oproepen.

Vraag 1 is inderdaad beantwoord, dat was de gemeentesecretaris, in de persoon van dhr. Groen, vul ik dan zelf maar in. In de betreffende beantwoording staat dat hij zich "genoodzaakt op deze wijze u nogmaals te vragen de namen te verwijderen". Ik verbaas me over het woord 'nogmaals'. In onze beleving was dit de eerste keer dat dhr. Groen dit formeel aan ons vroeg. Voor die formele bevraging werd direct gekozen voor een dreigbrief van een advocaat.

Vandaar dus vraag 2, want die beantwoording heb ik gemist. Ik herhaal hem hier daarom, wellicht kost het u niet teveel moeite om uw antwoord te herhalen:

2. Waarom is hierover niet eerst contact opgenomen met onze redactie of uitgever?

De andere 5 vragen herformuleer ik, waarmee ik de door u beleefde kleuring hoop te verwijderen en u alsnog in staat kunt zijn deze vragen te beantwoorden, ik neem aan dat de geherformuleerde vragen geen nieuwe bezwaren oproepen. Tevens kunnen we dan ook het gesprek aangaan.

Ik denk dat niemand van ons zit te wachten op nog meer tijdsbesteding aan deze kwestie. Het beste is de zaken helder boven water te krijgen, niet met het oog om iets of iemand schade te doen, maar met het oog op een correcte uitwerking van grondwettelijke vrijheden gecombineerd met privacyrechten van ambtenaren.

Ik hoop dat dit aanleiding is tot een goede verstandhouding tussen gemeente en Edese Vos. Maar daartoe moeten wel een aantal dingen ontleed worden, om misverstanden te voorkomen. Zodat we weten wat we aan elkaar hebben. Wedervragen zijn natuurlijk welkom, wij zijn altijd bereid die transparant en helder te beantwoorden.

Dit zijn de geherformuleerde vragen, die ik zo kleurloos mogelijk heb gemaakt:

3. De gemeente Ede paste volgens de Edese Vos geen wederhoor toe en checkte niet eerst de feiten. Bent u het daarmee eens, en zo nee, waarom niet? Bent u het hier wel mee eens, kunt u dan uitleggen wat de achtergrond is van de gekozen opstelling?

4. Hoe wil de gemeente Ede zich verhouden tot de plaatselijke pers, waar ook de www.edesevos.nl toe behoort? In het licht daarvan, hoe waardeert zij haar aanpak van deze kwestie ten opzichte van haar eigen gewenste houding?

4b. De Edese Vos ervaart de houding van de gemeente Ede in deze als agressief en escalierend. Herkent u deze woorden? Zo nee, hoe zou u uw aanpak omschrijven?

5a. Bent u het eens met de stelling dat van de Edese gemeentelijke overheid mag worden verwacht dat zij de grondwettelijke vrijheid van pers en meningsuiting actief beschermt, opdat lokale journalisten (en uitgevers) in vrijheid en zonder intimidatie hun werk kunnen doen? Zo ja, hoe vult u die actieve bescherming in? Zo nee, hoe ziet u uw rol omtrent het waarborgen van de grondwettelijke vrijheid van pers en meningsuiting?

5b. Kunt u zich voorstellen dat de Edese Vos ervaart dat de gemeente Ede middels deze brief haar wil intimideren en invloed wil uitoefenen op de vrijheid van pers en meningsuiting die het grondwettelijk recht van de Edese Vos is? Zo ja, hoe ziet u voor zich dat deze ervaring kan worden weggenomen? Zo nee, hoe moet volgens u de Edese Vos de gekozen werkwijze interpreteren, gerelateerd aan de vrijheid van pers en meningsuiting.

6. Kunt u opgeven wat de kosten zijn van deze actie, vanaf het moment dat dhr. Groen opdracht gaf aan de advocaat tot het starten van een zaak tegen de Edese Vos, tot op dit moment, waarbij inbegrepen zijn de ambtelijke kosten en kosten van derden?

7. Weet de gemeente Ede van het bestaan van aandacht vanuit landelijke rechtenorganisaties, zoals PersVeilig, maar ook het ministerie, voor de bescherming van journalisten opdat zij hun werk in vrijheid kunnen doen? Wat is de afweging van de gemeentesecretaris c.q. de gemeente Ede geweest om, dit in ogenschouw nemende, deze gekozen weg te volgen? Was er volgens de gemeente Ede ook een andere, minder escalerende weg mogelijk? Zo ja, wat was de reden om die weg niet te volgen? Was de gemeentesecretaris op de hoogte van het feit dat de Edese Vos het verzoek van een andere ambtenaar nog in beraad had?

Ik neem aan dat bovenstaande vragen zo open zijn gesteld dat u alle ruimte heeft om daarop in te gaan. Dat zou fijn zijn, want niets staat dan een gesprek nog in de weg.

21 september 2023

Beste redactie,

Zie onder de vragen de antwoorden.

Ik vertrouw erop jullie hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Vriendelijke groet,
Patricia Nep

2. Waarom is hierover niet eerst contact opgenomen met onze redactie of uitgever?

Op 8 september heeft mijn collega Pim gevraagd de namen te verwijderen. Er volgde geen reactie en de namen bleven op de site staan. Daarom is besloten de brief dd. 15 september uit te doen.

3. De gemeente Ede paste volgens de Edese Vos geen wederhoor toe en checkte niet eerst de feiten. Bent u het daarmee eens, en zo nee, waarom niet? Bent u het hier wel mee eens, kunt u dan uitleggen wat de achtergrond is van de gekozen opstelling?

Ik begrijp niet waar u op doelt met wederhoor vanuit de gemeente. Zie vraag 2. U was op de hoogte van ons verzoek. Er volgde gedurende een week geen reactie en de namen bleven op de site staan.

4. Hoe wil de gemeente Ede zich verhouden tot de plaatselijke pers, waar ook de www.edesevos.nl toe behoort? In het licht daarvan, hoe waardeert zij haar aanpak van deze kwestie ten opzichte van haar eigen gewenste houding?

In z'n algemeenheid maakt de gemeente zich zorgen over het afkalvende medialandschap in Nederland. Als gemeente staan wij achter een actief medialandschap. We leven in een open, vrije en democratische samenleving en de vrijheid van meningsuiting is een groot goed. De media vervullen in deze een belangrijke functie als 'public watchdog'. Iedereen die daaraan een bijdrage levert is een welkome aanvulling wat de gemeente betreft.

4b. De Edese Vos ervaart de houding van de gemeente Ede in deze als agressief en escalierend. Herkent u deze woorden? Zo nee, hoe zou u uw aanpak omschrijven?

Wij zijn van mening dat we als goed werkgever een belangrijke rol hebben om ons personeel te beschermen. In het betreffende artikel ging het om namen van medewerkers die geen functie hebben waarbij het voor zich spreekt dat zij openbaar gemaakt worden, zoals woordvoerders of bestuurders. Daarnaast worden zij ervan beschuldigd hun werk niet goed te doen, zonder dat zij zich daarop kunnen verdedigen. Zeker in het huidige tijdsgewricht waarbij social media en internet makkelijke ingangen bieden tot onveilige situaties en bedreigingen vinden wij dat zeer onwenselijk.

5a. Bent u het eens met de stelling dat van de Edese gemeentelijke overheid mag worden verwacht dat zij de grondwettelijke vrijheid van pers en meningsuiting actief beschermt, opdat lokale journalisten (en uitgevers) in vrijheid en zonder intimidatie hun werk kunnen doen? Zo ja, hoe vult u die actieve bescherming in? Zo nee, hoe zit u uw rol omtrent het waarborgen van de grondwettelijke vrijheid van pers en meningsuiting?

Zie het antwoord op vraag 4a. en zie de inleiding (alinea 2/3) van de brief van Dirkzwager.

5b. Kunt u zich voorstellen dat de Edese Vos ervaart dat de gemeente Ede middels deze brief haar wil intimideren en invloed wil uitoefenen op de vrijheid van pers en meningsuiting die het grondwettelijk recht van de Edese Vos is? Zo ja, hoe ziet u voor zich dat deze ervaring kan worden weggenomen? Zo nee, hoe moet volgens u de Edese Vos de gekozen werkwijze interpreteren, gerelateerd aan de vrijheid van pers en meningsuiting.

Zie de beantwoording van de eerdere vragen. Wij nemen het beschermen van de werkomgeving van onze medewerkers zeer hoog op. De verstuurde brief heeft enkel gevraagd om het verwijderen van namen en het verrichten van wederhoor.

6. Kunt u opgeven wat de kosten zijn van deze actie, vanaf het moment dat dhr. Groen opdracht gaf aan de advocaat tot het starten van een zaak tegen de Edese Vos, tot op dit moment, waarbij inbegrepen zijn de ambtelijke kosten en kosten van derden?

Nee. Dit is onderdeel van ons werk.

7. Weet de gemeente Ede van het bestaan van aandacht vanuit landelijke rechtenorganisaties, zoals PersVeilig, maar ook het ministerie, voor de bescherming van journalisten opdat zij hun werk in vrijheid kunnen doen? Wat is de afweging van de gemeentesecretaris c.q. de gemeente Ede geweest om, dit in ogenschouw nemende, deze gekozen weg te volgen? Was er volgens de gemeente Ede ook een andere, minder escalerende weg mogelijk? Zo ja, wat was de reden om die weg niet te volgen? Was de gemeentesecretaris op de hoogte van het feit dat de Edese Vos het verzoek van een andere ambtenaar nog in beraad had?

Als gemeente vinden wij het belangrijk het signaal af te geven dat wij staan voor onze medewerkers. In het artikel worden diverse medewerkers van de gemeente met naam genoemd, terwijl daarvoor geen enkele noodzaak is. Dit strookt niet met de zowel de code als leidraad van journalistiek. Zoals gezegd bij de vorige vraag willen wij dat te allen tijde voorkomen. Veiligheid voor onze medewerkers om hun werk uit te kunnen oefenen is voor ons belangrijk. Wij hebben met deze brief bedoeld een signaal af te geven dat wij het in het geval dat een journalistiek medium onnodig een onveilige werkomgeving creëert, wij dit hoog opnemen.

21 september 2023

Beste Patricia,

Helaas moet ik tot mijn teleurstelling constateren dat u veel vragen onbeantwoord laat, andere vragen negeert, sommige antwoorden niet kloppen en andere antwoorden de zaak gunstiger willen voorstellen dan daadwerkelijk gebeurd is.

Met klem verzoek ik de gemeente Ede onderstaande vragen nogmaals door te nemen. Ik heb eerder aangegeven dat ik deze kwestie niet licht opneem.

Het is niet de bedoeling dat u de Edese Vos, of mij als uitgever, met een kluitje in het riet stuurt. Ik wil klip en klaar helder hebben wat hier is gebeurd, waarom het is gebeurd, wat er gaat gebeuren om zo iets nog te voorkomen, en hoe u als gemeentelijke overheid de lokale persvrijheid wilt stimuleren.

Aan alle kanten blijkt dat dit niet klopt.

Daarom stuur ik deze reactie nogmaals aan de oorspronkelijk geïnformeerden.

In de beantwoording van uw vragen ontleed ik (stap 1) en doe ik voorstellen tot opbouw (stap 2). Ik probeer hier constructief bezig te zijn en ik verwacht dat ook van de gemeentelijke overheid.

Met vriendelijke groet,

Nando Eskes

2. Waarom is hierover niet eerst contact opgenomen met onze redactie of uitgever?

Antwoord Ede: Op 8 september heeft mijn collega Pim gevraagd de namen te verwijderen. Er volgde geen reactie en de namen bleven op de site staan. Daarom is besloten de brief dd. 15 september uit te doen.

Vragen Edese Vos (EV) n.a.v. dit antwoord:

Is het gewoonte bij de gemeente Ede een vraag te stellen, en bij uitblijven van een antwoord op die vraag binnen een blijkbaar door Ede gestelde, maar niet gecommuniceerde tijdslimiet, direct te escaleren naar een dreigbrief van een advocaat?

Is het gewoonte bij de gemeente Ede de vragen die een woordvoerder stelt, in een normale correspondentie met een journalist, te zien als directe escalatieladder naar een juridische aanpak als er ergens in die correspondentie iets niet bevalt aan de gemeente Ede, terwijl degene met wie die correspondentie gevoerd wordt (in dit geval de Edese Vos) niet weet dat de consequentie van het 'niet luisteren' naar een verzoek, een dreigbrief van een advocaat is?

Is het gewoonte bij de gemeente Ede om de correspondentie van een woordvoerder met een externe partij, gelijk te stellen aan een actie van de gemeentesecretaris? Omdat u het heeft over het 'nogmaals' verzoek dat via de dreigbrief is verstuurd.

Is een gemeentelijke woordvoerder volgens de gemeente Ede vertegenwoordiger van de gemeente Ede inzake werkgever- en werknemerskwesties?

Het verzoek is gedaan namens de collega's, en niet namens de gemeente Ede. Hoe ziet u de link naar het direct sturen van een dreigbrief?

De gemeente Ede heeft geen contact opgenomen met de uitgever inzake deze kwestie. Waarom niet? De uitgever (Nando Eskes) is direct gedreigd met een dreigbrief van de advocaat. Hoe rechtvaardigt de gemeente Ede dit?

3. *De gemeente Ede paste volgens de Edese Vos geen wederhoor toe en checkte niet eerst de feiten. Bent u het daarmee eens, en zo nee, waarom niet? Bent u het hier wel mee eens, kunt u dan uitleggen wat de achtergrond is van de gekozen opstelling?*

Antwoord Ede: Ik begrijp niet waar u op doelt met wederhoor vanuit de gemeente. Zie vraag 2. U was op de hoogte van ons verzoek. Er volgde gedurende een week geen reactie en de namen bleven op de site staan.

Vragen Edese Vos (EV) n.a.v. dit antwoord:

Kunt u aangeven wanneer u de uitgever Nando Eskes op de hoogte heeft gesteld van dit verzoek, want dat is hem niet bekend?

Wederhoor toepassen is, nadat een vraag is gesteld, na enige tijd navragen wat het antwoord is op dit verzoek.

Dit zijn de feiten:

Wij waren nog in beraad, zoals we ook per omgaande hebben laten weten aan uw woordvoerder. De woordvoerder heeft een verzoek ingediend of we hun voornamen uit het eerdergenoemde artikel wilden halen. Dat is door de EV geïnterpreteerd als een verzoek. Per omgaande is toen meegedeeld aan uw woordvoerder dat dit ter redactiebespreking zou komen. Waarna we uiteraard zouden reageren.

Wederhoor betekent dan: informeren hoe het ermee staat, of er al een bespreking is geweest, wat de status is van het beraad, en wat voor uitkomst de gemeente Ede kan verwachten.

Feiten checken betekent dan: checken of er beraad is (of het proces gaande is), en of er op enig moment een uitkomst zou zijn.

Een normale procedure is dan, als u haast heeft of andere dringende reden, dat u daar nog een verzoek achteraan mailt of anderszins contact opneemt, met de vraag hoe de status is van uw verzoek.

Hopelijk heb ik u verder geholpen in uw 'begrip' van wat wederhoor is en het checken van feiten.

Nu het begrip er is, wat toch niet anders kan, gezien mijn duidelijke uitleg, kunt u dan alsnog reageren, en dan inhoudelijk, op deze vraag 3?

4. *Hoe wil de gemeente Ede zich verhouden tot de plaatselijke pers, waar ook de www.edesevos.nl toe behoort? In het licht daarvan, hoe waardeert zij haar aanpak van deze kwestie ten opzichte van haar eigen gewenste houding?*

Antwoord Ede: In z'n algemeenheid maakt de gemeente zich zorgen over het afkalvende medialandschap in Nederland. Als gemeente staan wij achter een actief medialandschap. We leven in een open, vrije en democratische samenleving en de vrijheid van meningsuiting is een groot goed. De media vervullen in deze een belangrijke functie als 'public watchdog'. Iedereen die daaraan een bijdrage levert is een welkome aanvulling wat de gemeente betreft.

Vragen Edese Vos (EV) n.a.v. dit antwoord:

Hierbij heb ik, wegens het grensoverschrijdende gedrag dat de gemeente Ede in onze optiek heeft gehanteerd, namelijk het zonder enige waarschuwing sturen van een intimiderende dreigbrief via een advocaat, de volgende vragen:

Bent u (de gemeente Ede) van mening dat u als overheid een beoordeling mag geven over het wel of niet publiceren van een bijdrage?

Bent u van mening dat de gemeente Ede via juridische weg invloed mag uitoefenen op de inhoud van een artikel? Zo ja, wanneer dan, wat zijn voor u daarin de richtlijnen? En zo ja, heeft de gemeente Ede publiekelijke procedures, op democratische wijze vastgesteld via de gemeenteraad, hoe hiermee om te gaan? Is er een escalatieladder aanwezig? Zo ja, wilt u die publiceren, zodat de pers er rekening mee kan houden? Zo nee, waarom niet?

U (de gemeente Ede) zegt in een open, vrije en democratische samenleving te leven. U bent als gemeente Ede een machtig orgaan, met vrijwel ongelimiteerde middelen om in te zetten. U heeft die middelen ook daadwerkelijk ingezet tegen een kleine uitgever, tegen een klein team journalisten dat wil bijdragen aan deze open, vrije en democratische samenleving. Hoe denkt u dat dat bijdraagt aan deze vrije, open en democratische samenleving?

Bent u (de gemeente Ede) bereid om intern en extern, in open debat met de gemeenteraad, een visie op de behandeling en bejegening van lokale media vast te leggen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wilt u daar actief actie in gaan ondernemen, naar aanleiding van deze kwestie?

De Edese Vos is niet de eerste jegens wie de gemeente Ede optreedt. Zo maakt burgemeester Verhulst (en dus gemeente Ede, hij bekleedt een ambt) korte metten met ededorp.nl via zijn boekje, hetwelk hij toelicht op binnenlandsbestuur.nl: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/burgemeester-edee-laait-mij-maar-zeuren>. Hij heeft, als burgemeester, als lokale machthebber, een duidelijke visie op wat lokale media wel en niet zouden mogen: "Sommige dingen horen niet, ook niet op een lokale website.", schrijft hij. Deze visie is een persoonlijke visie van de burgemeester, maar gezien uw actie jegens de Edese Vos druipt deze visie door in de aanpak van andere lokale media.

De vraag: is het volgens de gemeente Ede niet noodzakelijk om hierin een duidelijke visie te articuleren, gegrond in de grondwet, besproken in de gemeenteraad, vastgelegd op de site ede.nl, zodat duidelijk is hoe de gemeente Ede jegens lokale media hoort te handelen.

4b. De Edese Vos ervaart de houding van de gemeente Ede in deze als agressief en escalierend. Herkent u deze woorden? Zo nee, hoe zou u uw aanpak omschrijven?

Antwoord Ede: Wij zijn van mening dat we als goed werkgever een belangrijke rol hebben om ons personeel te beschermen. In het betreffende artikel ging het om namen van medewerkers die geen functie hebben waarbij het voor zich spreekt dat zij openbaar gemaakt worden, zoals woordvoerders of bestuurders. Daarnaast worden zij ervan beschuldigd hun werk niet goed te doen, zonder dat zij zich daarop kunnen verdedigen. Zeker in het huidige tijdsgewricht waarbij social media en internet makkelijke ingangen bieden tot onveilige situaties en bedreigingen vinden wij dat zeer onwenselijk.

Vragen Edese Vos (EV) n.a.v. dit antwoord:

Het verzoek van uw woordvoerder was als volgt: "Dank voor de vragen. We zullen deze beantwoorden. Zou het mogelijk zijn om in het artikel de namen te vervangen door enkel de functies. Dit op verzoek van mijn collega's."

In dit verzoek worden uw hierboven opgegeven redenen niet genoemd. De Edese Vos gaat zelf al terughoudend om met namen, daarom hebben we enkel voornamen gepubliceerd. Deze zijn in de openbaarheid niet te linken aan bepaalde personen.

Maar los daarvan, uw verzoek is namens collega's gedaan (niet namens de gemeente Ede). Dus u bent van 0 naar 100 gegaan. Dat heet agressief, intimiderend en grensoverschrijdend gedrag. Temeer daar in het verzoek niet wordt gesproken over uw redenen: die gaan over onveilige situaties, bedreigingen, beschuldigingen. Geen van deze termen worden genoemd in het verzoek.

Hoe waardeert u, gezien bovenstaande, uw juridische actie? Is dat, achteraf gezien, en ook naar deze aanhoudende uitleg mijnerzijds, nog steeds niet voldoende om tot het inzicht te komen dat u dreigend, intimiderend en grensoverschrijdend gehandeld heeft? Zo nee, waarom vindt u uw actie nog steeds gerechtvaardigd, en dan vraag ik vooral uw rechtvaardiging jegens de Edese Vos. De

rechtvaardiging jegens uw eigen medewerkers heeft u hierboven gegeven. Maar de vraag is dus: hoe rechtvaardigt u uw actie jegens de Edese Vos?

Wilt u, gezien bovenstaande, een excuus aanbieden voor de aanpak die u heeft gehanteerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, fijn, voor te nemen vervolgstappen, zie mijn beantwoording onder vraag 4(a).

5a. Bent u het eens met de stelling dat van de Edese gemeentelijke overheid mag worden verwacht dat zij de grondwettelijke vrijheid van pers en meningsuiting actief beschermt, opdat lokale journalisten (en uitgevers) in vrijheid en zonder intimidatie hun werk kunnen doen? Zo ja, hoe vult u die actieve bescherming in? Zo nee, hoe zit u uw rol omtrent het waarborgen van de grondwettelijke vrijheid van pers en meningsuiting?

Antwoord Ede: Zie het antwoord op vraag 4a. en zie de inleiding (alinea 2/3) van de brief van Dirkzwager.

Vragen Edese Vos (EV) n.a.v. dit antwoord:

Uw beantwoording gaat niet in op de vraag: Hoe vult u de actieve bescherming van lokale journalisten en uitgevers in, zodat deze in vrijheid en zonder intimidatie hun werk kunnen doen? Wilt u dat alsnog doen?

Met nadruk wijs ik u op de actieve bescherming. Dat vereist zowel een terughoudende houding van de overheid, graag omgeven met duidelijke spelregels (zie vraag 4), als het voorkomen van het negatief bejegenen van journalisten, middels interne uitlatingen, via boeken, uitlatingen in kranten en tijdschriften en wat dies meer zij, al hetgeen bijdraagt aan een negatieve sfeer rondom journalisten, die toch slechts hun werk doen. In verband hiermee vraag ik indringend welke interne richtlijnen hiervoor gelden op het gemeentehuis en voor de mensen die voor de gemeente Ede werken. Kunt u daar een toelichting op geven?

5b. Kunt u zich voorstellen dat de Edese Vos ervaart dat de gemeente Ede middels deze brief haar wil intimideren en invloed wil uitoefenen op de vrijheid van pers en meningsuiting die het grondwettelijk recht van de Edese Vos is? Zo ja, hoe ziet u voor zich dat deze ervaring kan worden weggenomen? Zo nee, hoe moet volgens u de Edese Vos de gekozen werkwijze interpreteren, gerelateerd aan de vrijheid van pers en meningsuiting.

Antwoord Ede: Zie de beantwoording van de eerdere vragen. Wij nemen het beschermen van de werkomgeving van onze medewerkers zeer hoog op. De verstuurde brief heeft enkel gevraagd om het verwijderen van namen en het verrichten van wederhoor.

Vragen Edese Vos (EV) n.a.v. dit antwoord:

U stelt: "De verstuurde brief heeft 'enkel' gevraagd om het verwijderen van namen en het verrichten van wederhoor."

Dat klopt niet. U noemt de Edese Vos in uw brief: onzorgvuldig, principe-vertredend, onkritisch en onrechtmatig. Daarenboven neemt u de Edese Vos nog een journalistieke maat, als partij zijnde in het verhaal.

Ook 'vraagt' u niet om het verwijderen van namen en het verrichten van wederhoor, u sommeert. U draagt dus op, u eist zelfs.

In de brief doet u het volgende:

U verwijt de Edese Vos onzorgvuldigheid (alinea 4)

U verwijt de Edese Vos haar principes met voeten te treden (alinea 6)

U verwijt de Edese Vos dat de beweringen uit het artikel niet kritisch getoetst zijn (alinea 6).

Daarvoor biedt u geen onderbouwing. U heeft ook niet onderzocht of dit verwijt klopt. U heeft niet gebeld, u heeft niet gevraagd om de onderbouwende documentatie in te kunnen zien, u heeft niets gedaan.

Daarmee doet u zelf wat u de Edese Vos verwijt: iets stellen zonder onderzoek te doen of het klopt.

Vraag: kunt u deze bewering onderbouwen? Zo ja, wilt u ons inzicht geven in de onderbouwing? Zo nee, waar komt deze stelling dan vandaan?

De Edese Vos geeft een 'kritische bewoner' een podium, stelt u. En u verwijt de Edese Vos dat deze niet kritisch genoeg is.

Het vreemde in dit punt is dat de Edese Vos de ervaring heeft, dat kritische vragen aan de gemeente Ede vaak niet gewaardeerd worden (of sowieso niet beantwoord dan wel genegeerd).

Vraag: hoe waardeert u de ontwikkeling van het ontstaan van lokale journalistieke Edese media waar burgers hun ei kwijt kunnen? Zie verder ook mijn vragen bij vraag 4.

U noemt de publicatie onrechtmatig.
U dreigt met rechtsmaatregelen.

Verder sommeert u de Edese Vos te vermelden dat er geen wederhoor heeft plaatsgevonden. Ik verwijst u naar bijvoorbeeld een e-mail van 7 september 2023 12:39 aan mevrouw H., cc aan communicatie@ede.nl, waarin vier vragen aan de gemeente Ede worden gesteld. De beantwoording daarvan kwam binnen op 15 september, dezelfde dag als wij uw dreigbrief ontvingen.

Vraag: Kunt u uw stelling van het niet plegen van wederhoor onderbouwen?

6. Kunt u opgeven wat de kosten zijn van deze actie, vanaf het moment dat dhr. Groen opdracht gaf aan de advocaat tot het starten van een zaak tegen de Edese Vos, tot op dit moment, waarbij inbegrepen zijn de ambtelijke kosten en kosten van derden?

Antwoord Ede: Nee. Dit is onderdeel van ons werk.

Vragen Edese Vos (EV) n.a.v. dit antwoord:

Uw antwoord bestaat uit twee delen die inhoudelijk los van elkaar staan.

Mijn vragen:

Is het onderdeel van uw werk om sommatiebrieven van advocaten te sturen, op de wijze zoals hierboven ontleed?

Het antwoord 'Nee' op de vraag of de kosten duidelijk kunnen worden. Wat is de oorzaak dat u dat niet kunt doen? Wordt het niet boekhoudkundig bijgehouden? Worden de uren niet genoteerd? Kunt u de advocaat gratis inschakelen? Valt het onder een jaarlijks abonnementstarief wat vast staat? Wordt daar dan geen 'zaakboekhouding' van bijgehouden?

7. Weet de gemeente Ede van het bestaan van aandacht vanuit landelijke rechtenorganisaties, zoals PersVeilig, maar ook het ministerie, voor de bescherming van journalisten opdat zij hun werk in vrijheid kunnen doen? Wat is de afweging van de gemeentesecretaris c.q. de gemeente Ede geweest om, dit in ogenschouw nemende, deze gekozen weg te volgen? Was er volgens de gemeente Ede ook een andere, minder escalerende weg mogelijk? Zo ja, wat was de reden om die weg niet te volgen? Was de gemeentesecretaris op de hoogte van het feit dat de Edese Vos het verzoek van een andere ambtenaar nog in beraad had?

Antwoord Ede: Als gemeente vinden wij het belangrijk het signaal af te geven dat wij staan voor onze medewerkers. In het artikel worden diverse medewerkers van de gemeente met naam genoemd, terwijl daarvoor geen enkele noodzaak is. Dit strookt niet met de zowel de code als leidraad van journalistiek. Zoals gezegd bij de vorige vraag willen wij dat te allen tijde voorkomen. Veiligheid voor onze medewerkers om hun werk uit te kunnen oefenen is voor ons belangrijk. Wij hebben met deze brief bedoeld een signaal af te geven dat wij het in het geval dat een journalistiek medium onnodig een onveilige werkomgeving creëert, wij dit hoog opnemen.

U herhaalt hier hetgeen u in de sommatiebrief stelt. Dat is geen antwoord op de gestelde vragen.

Nogmaals:

Wat doet u aan de bescherming van journalisten en hoe denkt u dat deze sommatiebrief, zo plompverloren, daarop invloed heeft?

Wat is de afweging van de gemeente Ede / gemeentesecretaris geweest, om zonder enige inhoudelijke communicatie vooraf (dat toon ik in voorgaande vragen aan, u heeft geen enkele maal, voor die sommatiebrief kwam, gesteld dat het artikel een onveilige werkomgeving zou creëren, laat staan daar onderbouwing voor aangedragen) een sommatiebrief te sturen?

Uit uw beantwoording blijkt dat u geen andere, minder escalerende weg zag. Wat concludeert u daaruit voor u zelf, gezien ons bovenstaande verweer? Bent u werkelijk nog steeds van mening dat uw gekozen weg de enige mogelijke weg was?

Was de gemeentesecretaris op de hoogte van het feit dat wij het verzoek van de collega's van de woordvoerder in beraad hadden? Lees: dat was dus geen verzoek van de gemeentesecretaris als werkgever, en ook niet uit dien hoofde verricht. Ook zat in dat verzoek geen onderbouwing, sowieso niet de onderbouwing die u aandraagt om zo plompverloren een klein lokaal medium met een sommatiebrief te bedreigen.

Graag ontvang ik serieus, inhoudelijk antwoord, geen communicatie spitsvondigheden, die ik helaas al te veel in uw beantwoording tegenkom.

25 september 2023

Beste redactie,

Namens de gemeentesecretaris reageer ik hierbij, nogmaals en voor het laatst, op uw e-mailberichten inzake persvrijheid. Dit uitdrukkelijk tegen de achtergrond van de eerdere correspondentie en in aanvulling op wat wij u al schreven.

Wij hebben u gevraagd zich te onthouden van het onnodig noemen van namen van ambtenaren in uw publicaties. Laatstelijk bij monde van onze advocaat, zakelijk verwoord en onderbouwd.

Dit in het licht van in de journalistieke branche geldende codes. Dat betreft regels waaraan ook u zich heeft gecommitteerd.

Nu en in de toekomst zullen wij journalisten waar nodig aanspreken op de regels van uw eigen beroepsgroep. Niet meer, niet minder.

Dat heeft met beknotting van persvrijheid of intimidatie niets van doen.

Wij beschouwen deze discussie verder als gesloten.

Vriendelijke groet,

Patricia Nep

25 september 2023

Beste gemeente, beste Patricia,

Nogmaals herhaalt u dat u de Edese Vos iets 'gevraagd' heeft. Dat is niet waar. Ik vraag u nogmaals op een eerlijke wijze om te gaan met wat u gedaan heeft.

De gemeente Ede liegt.

Onderstaand nogmaals de uitleg van wat u deed. Tot in detail.

U sommeert, eist, verwijt, dreigt. En intimideert dus.

U kunt van alles beschouwen, maar deze discussie is nog niet gesloten.

Wat u heeft gedaan, is het volgende:

U sommeert (dat is wat anders dan vragen) ons. U draagt dus op, u eist zelfs.

Enkele synoniemen van "sommeren":

als woordenboekwoord:

sommeren:

(gesommeerd), aanmanen ; dagvaarden ; opeisen.

Ik herhaal:

In de brief doet u het volgende:

U verwijt de Edese Vos onzorgvuldigheid (alinea 4)

U verwijt de Edese Vos haar principes met voeten te treden (alinea 6)

U verwijt de Edese Vos dat de beweringen uit het artikel niet kritisch getoetst zijn (alinea 6).

Daarvoor biedt u geen onderbouwing. U heeft ook niet onderzocht of dit verwijt klopt. U heeft niet gebeld, u heeft niet gevraagd om de onderbouwende documentatie in te kunnen zien, u heeft niets gedaan.

Daarmee doet u zelf wat u de Edese Vos verwijt: iets stellen zonder onderzoek te doen of het klopt.

Vraag: kunt u deze bewering onderbouwen? Zo ja, wilt u ons inzicht geven in de onderbouwing? Zo nee, waar komt deze stelling dan vandaan?

De Edese Vos geeft een 'kritische bewoner' een podium, stelt u. En u verwijt de Edese Vos dat deze niet kritisch genoeg is.

Het vreemde in dit punt is dat de Edese Vos de ervaring heeft, dat kritische vragen aan de gemeente Ede vaak niet gewaardeerd worden (of sowieso niet beantwoord dan wel genegeerd).

Vraag: hoe waardeert u de ontwikkeling van het ontstaan van lokale journalistieke Edese media waar burgers hun ei kwijt kunnen? Zie verder ook mijn vragen bij vraag 4.

U noemt de publicatie onrechtmatig.

U dreigt met rechtsmaatregelen.

Verder sommeert u de Edese Vos te vermelden dat er geen wederhoor heeft plaatsgevonden. Ik verwijst u naar bijvoorbeeld een e-mail van 7 september 2023 12:39 aan mevrouw H., cc aan communicatie@ede.nl, waarin vier vragen aan de gemeente Ede worden gesteld. De beantwoording daarvan kwam binnen op 15 september, dezelfde dag als wij uw dreigbrief ontvingen.

Met vriendelijke groet,

Nando Eskes

25 september 2023

Dag Patricia,

In aanvulling op wat Nando Eskes al schreef:

Het was beter geweest als de gemeente meteen excuses had gemaakt voor deze overduidelijke uitglijder en niet-integere handelwijze. Dan hadden we een kop koffie met elkaar kunnen drinken en zand erover. Ik stel de vraag dus nogmaals: is dit werkelijk zoals de gemeente Ede zich met de pers wil verhouden?

Ik heb 7 journalistieke vragen aan de gemeentesecretaris gesteld. Je vroeg om een iets genuanceerder formulering. Beetje kinderachtig, want de strekking was wel duidelijk, maar vooruit. Die heeft Nando aangeleverd. Wij verwachten dus gewoon – conform de afspraak – een eerlijk antwoord op deze vragen. Als antwoord uitblijft, zullen we dat aan onze lezers melden. Dan is het ook duidelijk dat de gemeente niet aanspreekbaar is.

Je mag ons altijd (zonder dreigementen en juridische brieven) aanspreken op onze journalistieke code. Maar mogen wij jullie dan ook aanspreken op de 'ambtenarencode'? Daarom voeg ik nog een vraag toe:

8) "Een ambtenaar zweert door de eed of gelofte af te leggen dat hij de Grondwet en alle overige wetten van ons land zal eerbiedigen, en zich gedraagt zoals een goed ambtenaar betaamt: zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar, en niets zal doen dat het aanzien van het ambt schaadt." Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kwaliteit-en-integriteit-overheidsinstanties/integriteit-overheid>. De onzorgvuldigheid in deze is door de Edese Vos in twee redactionele artikelen in detail uiteengezet. Hoe reflecteert de gemeentesecretaris in dit licht op zijn eigen handelwijze?

Wat betreft je laatste opmerking. Die interpreteer ik als volgt (maar corrigeer me gerust als je het anders bedoelt): 'kleur binnen onze lijntjes, want anders pakken we je aan.' Dat is zoals Nando aangeeft intimidatie en een inbreuk op de persvrijheid door de lokale overheid. Een eventuele volgende ontorechte blafblief of sommatie zal dus opnieuw openbaar worden gemaakt en benoemd voor wat het is. Wij hebben hierin de steun van PersVeilig en de NVJ, dat zou de gemeente iets moeten zeggen. Er wordt landelijk meegekeken met wat er in Ede gebeurt.

Vriendelijke groet,

Marc